

5. Chaziza M., Lutmar C. Saudi Arabia's Niche Diplomacy: A Middle Power's Strategy for Global Influence. *World*. 2025. Vol. 6, № 2, Article 65. URL: <https://www.mdpi.com/2673-4060/6/2/65>

6. Chaziza M., Lutmar C. The UAE's niche diplomacy in the Middle East: authoritarian strategies of a middle power. *Global Security – Health, Science and Policy*. 2025. Vol. 10, № 1, Article 2577421. URL: <https://surl.lt/ruqnnh>

7. Middle East: The Middle East is rich in a wide range of energy resources. *International Energy Agency (IEA)*. 2025. URL: <https://www.iea.org/reports/world-energy-investment-2025/middle-east>

8. Priya L., Quamar Md. M. «Niche Diplomacy» by Middle Powers in the Middle East: Cases of Saudi Arabia, Iran, Türkiye and Egypt. *India Quarterly: A Journal of International Affairs*. 2025. Vol. 81, Issue 1. URL: <https://surl.lt/egoacb>

Михалюк Назар

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ У СУЧАСНІЙ ВІЙНІ

Ключові слова: публічна дипломатія, стратегічні комунікації, гібридна війна, дезінформація, міжнародна легітимність.

Key words: public diplomacy, strategic communications, hybrid warfare, disinformation, international legitimacy.

Сучасні війни дедалі рідше обмежуються класичним збройним протистоянням. У глобалізованому інформаційному просторі боротьба точиться не лише за території чи ресурси, а й за довіру, легітимність і підтримку міжнародної спільноти. У цих умовах особливого значення набуває публічна дипломатія як інструмент впливу на зовнішню аудиторію, формування міжнародного іміджу держави та протидії ворожим інформаційним кампаніям. Публічна дипломатія у сучасній війні виходить за межі традиційних дипломатичних каналів і перетворюється на важливу складову стратегічних комунікацій, інформаційної безпеки та когнітивної стійкості. Її роль особливо зросла в умовах гібридних конфліктів, де інформація, наративи й символи стають не менш потужною зброєю, ніж військова сила.

Класично публічна дипломатія розуміється як сукупність заходів, спрямованих на взаємодію держави з іноземними суспільствами, а не лише з урядами. Вона охоплює культурну дипломатію, міжнародні медіакомунікації, освітні програми, роботу з діаспорою, міжнародні форуми та цифрові платформи.

У воєнний час публічна дипломатія набуває чітко вираженого безпекового виміру. Її завданням стає не тільки формування позитивного іміджу держави, а й: пояснення причин і цілей війни; легітимація дій держави на міжнародній арені; протидія дезінформації та ворожій пропаганді; мобілізація міжнародної підтримки – політичної, військової, економічної та гуманітарної. Отже, публічна дипломатія трансформується з інструменту «м'якої сили» на елемент комплексної оборонної стратегії [4].

Сучасна війна дедалі частіше має гібридний характер, поєднуючи військові дії з інформаційними, кібернетичними та когнітивними операціями. У цьому контексті публічна дипломатія стає полем протистояння нарративів.

Агресор прагне нав'язати міжнародній аудиторії власне бачення подій, використовуючи маніпулятивні інтерпретації, історичний ревізіонізм і псевдодискурс «альтернативних думок». Відповіддю на це має бути активна публічна дипломатія, здатна до наступного: формувати чіткий і послідовний нарратив; апелювати до універсальних цінностей – демократії, прав людини, міжнародного права; працювати з емоційною складовою сприйняття війни, не вдаючись до маніпуляцій [1].

У когнітивному вимірі публічна дипломатія спрямована на збереження довіри та запобігання інформаційній втомі міжнародної спільноти. Саме довіра є ключовим ресурсом у тривалих конфліктах. У сучасних умовах публічна дипломатія використовує широкий спектр інструментів.

По-перше, міжнародні медіа та цифрові платформи. Оперативне донесення позиції держави через глобальні ЗМІ, соціальні мережі, офіційні сайти та мультимедійні формати.

По-друге, культурна та гуманітарна дипломатія. Мистецтво, культура, історична пам'ять і гуманітарні ініціативи стають мовою, зрозумілою широкій міжнародній аудиторії [2].

По-третє, дипломатія фактів і свідчень. Поширення задокументованих доказів воєнних злочинів, порушень прав людини та гуманітарних наслідків війни.

По-четверте, робота з діаспорою та громадянським суспільством. Діаспора відіграє роль «послів суспільства», впливаючи на громадську думку в державах перебування.

По-п'яте, публічні виступи лідерів та інституцій. Символічна комунікація, що формує моральні орієнтири та підтримує міжнародну солідарність.

Ці інструменти дієві лише за умови узгодженості та стратегічної послідовності, інакше вони втрачають переконливість.

Однією з ключових функцій публічної дипломатії у війні є забезпечення міжнародної легітимності. У сучасному світі підтримка міжнародної спільноти залежить не лише від правових аргументів, а й від того, наскільки переконливо держава здатна пояснити свою позицію. Публічна дипломатія дає змогу: транслиувати власний нарратив поза рамками ворожої пропаганди; зберігати увагу міжнародної аудиторії у довготривалих конфліктах; протидіяти спробам моральної релятивізації війни. Водночас надмірна емоціалізація або маніпулятивність у публічній дипломатії може призвести до зворотного ефекту – втрати довіри та зниження підтримки [3].

Отже, публічна дипломатія у сучасній війні є не допоміжним, а стратегічно важливим інструментом, який безпосередньо впливає на перебіг і наслідки конфлікту. Вона функціонує на перетині міжнародних відносин, інформаційної безпеки та когнітивної стійкості суспільств. Умовою її ефективності є поєднання правдивості, ціннісної послідовності та професійних стратегічних комунікацій. У світі, де війна ведеться не лише на полі бою, а й у свідомості людей, саме публічна дипломатія стає ключовим механізмом захисту міжнародної легітимності, солідарності та демократичних принципів.

Джерела та література

1. Балабанов К., Трофименко М. Публічна дипломатія міжнародних інститутів (ЄС, АСЕАН, НАТО). *Україна дипломатична. науковий щорічник*. 2015. № 16. С. 836–859.
2. Шостак В. М. Культурна політика України та Європейського Союзу: відповідність змісту і перспективи реалізації. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. 2023. № 1. С. 81–86. URL: <https://journals.urau.ua/visnyknakkkim/article/view/277638>
3. Шуляк А., Михалюк Н. Публічна, культурна й освітня дипломатія як складові зовнішньополітичної стратегії ЄС. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2025. № 23. С. 377–390. Луцьк: Вежа-Друк. DOI: 10.29038/2524-2679-2025-03-377-390.
4. New vectors of the development of cultural and sports diplomacy caused by the 2022 Russian-Ukrainian war / S. Shuliak, L. Melnychuk, S. Kulyk, N. Mykhaliuk, V. Panas, N. Palokha. *Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research*. 2022. Vol. 12(2). P. 66–72.

Екатомматі Фотіні

Донецький національний університет імені Василя Стуса

КРИЗОВІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ У СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Ключові слова: кризові комунікації, стратегічні комунікації, міжнародні відносини, інформаційна безпека, гібридна війна.

Keywords: crisis communication, strategic communications, international relations, information security, hybrid warfare.

У сучасних міжнародних відносинах інформація стала одним із ключових ресурсів впливу, а комунікації – важливим інструментом реалізації зовнішньої політики. Стратегічна роль комунікацій зумовлена тим, що вони формують смисли, впливають на ухвалення рішень та визначають межі сприйняття подій цільовими аудиторіями. Згідно з визначенням у дослідженні Почепцова, стратегічні комунікації є «управлінською функцією, що забезпечує інтеграцію комунікаційної діяльності державних інститутів із зовнішніми та внутрішніми комунікаційними процесами» [6, с. 27–29].

У контексті функціонування колективної безпеки стратегічні комунікації НАТО розглядаються як скоординоване використання ресурсів для побудови узгоджених меседжів і забезпечення довіри союзників [5, с. 12–15]. Саме узгодженість інтерпретацій подій дає змогу формувати послідовний стратегічний наратив, який витримує тиск інформаційних атак.

Кризові комунікації є частиною StratCom і активуються тоді, коли виникає ризик втрати контролю над інформаційним середовищем. Це можуть бути військові